2025/1059

28.5.2025

KOMISJONI OTSUS (EL) 2025/1059,

19. mai 2025,

milles käsitletakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 549/2004 kohaselt esitatud Portugali tulemuslikkuse kava projektis sisalduvate tulemuseesmärkide kooskõla kogu ELi hõlmavate ühtse Euroopa taeva algatuse tulemuslikkuse kava ja tasude süsteemi neljanda võrdlusperioodi tulemuseesmärkidega

(teatavaks tehtud numbri C(2025) 2929 all)

(Ainult portugalikeelne tekst on autentne)

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 10. märtsi 2004. aasta määrust (EÜ) nr 549/2004, millega sätestatakse raamistik ühtse Euroopa taeva loomiseks (raammäärus), ([1]) eriti selle artikli 11 lõike 3 punkti c,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. oktoobri 2024. aasta määrust (EL) 2024/2803 ühtse Euroopa taeva algatuse rakendamise kohta ([2]), eriti selle artikli 58 lõiget 3,

võttes arvesse komisjoni 11. veebruari 2019. aasta rakendusmäärust (EL) 2019/317, millega kehtestatakse ühtse Euroopa taeva algatuse raames tulemuslikkuse kava ja tasude süsteem ning tunnistatakse kehtetuks rakendusmäärused (EL) nr 390/2013 ja (EL) nr 391/2013, ([3]) eriti selle artikli 14 lõiget 2,

ning arvestades järgmist:

ÜLDISED MÄRKUSED

(1) Määruse (EÜ) nr 549/2004 artikli 11 kohaselt peavad liikmesriigid riiklikul tasandil või funktsionaalsete õhuruumiosade tasandil kehtestama igaks aeronavigatsiooniteenuste ja võrgufunktsioonide tulemuslikkuse kava ja tasude süsteemi võrdlusperioodiks tulemuslikkuse kavad, sh tulemuseesmärgid. Need kavad peavad sisaldama kohalikke tulemuseesmärke, mis on kooskõlas kogu ELi hõlmavate asjaomase võrdlusperioodi tulemuseesmärkidega.

(2) Kogu ELi hõlmavad tulemuseesmärgid neljandaks võrdlusperioodiks (2025–2029) sätestati komisjoni rakendusotsuses (EL) 2024/1688 ([4]).

(3) Kõik liikmesriigid on neljandaks võrdlusperioodiks välja töötanud ja vastu võtnud tulemuslikkuse kavade projektid, mis esitati komisjonile hindamiseks 1. oktoobriks 2024. Pärast nende tulemuslikkuse kavade projektide täielikkuse kontrollimist palus komisjon liikmesriikidel esitada 15. novembriks 2024 ajakohastatud tulemuslikkuse kavade projektid.

(4) Käesolevas otsuses esitatud komisjoni hinnang põhineb Portugali esitatud neljanda võrdlusperioodi ajakohastatud tulemuslikkuse kava projektil (edaspidi „tulemuslikkuse kava projekt“).

(5) Tulemuslikkuse hindamise asutus, kes abistab komisjoni tulemuslikkuse süsteemi rakendamisel, esitas komisjonile aruande, mis sisaldab tema nõuandeid neljanda võrdlusperioodi tulemuslikkuse kavade projektide hindamise kohta.

([1]) ELT L 96, 31.3.2004, lk 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2004/549/oj.
([2]) ELT L, 2024/2803, 11.11.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2803/oj.
([3]) ELT L 56, 25.2.2019, lk 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2019/317/oj.
([4]) Komisjoni 12. juuni 2024. aasta rakendusotsus (EL) 2024/1688, millega kehtestatakse kogu ELi hõlmavad lennuliikluse juhtimisvõrgu tulemuseesmärgid neljandaks võrdlusperioodiks, mis algab 1. jaanuaril 2025 ja lõpeb 31. detsembril 2029 (ELT L, 2024/1688, 17.6.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2024/1688/oj).

(6) Komisjon on hinnanud rakendusmääruse (EL) 2019/317 artikli 14 lõike 1 kohaselt tulemuslikkuse kavade projektides esitatud kohalike tulemuseesmärkide kooskõla rakendusmääruse IV lisa punktis 1 sätestatud kriteeriumide alusel, võttes asjakohasel juhul arvesse kohalikke olusid.

(7) Lisaks tulemuslikkuse kavade projektide hindamisele vaatas komisjon läbi rakendusmääruse IV lisa punktis 2 sätestatud elemendid. Seoses rakendusmääruse (EL) 2019/317 IV lisa punkti 2.1 alapunkti d alapunktiga vii märgib komisjon, et ta ei ole läbivaatamise käigus üksikasjalikult analüüsinud meetodeid, mida Portugal neljandal võrdlusperioodil kasutas kulude jaotamiseks marsruudi ja terminali teenuste vahel. Seepärast ei ole komisjon praeguses etapis teinud järeldusi selle kohta, kas kõnealused kulude jaotamise meetodid on kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 550/2004 ([5]) artikli 15 lõike 2 punktide e ja f ning rakendusmääruse (EL) 2019/317 artikli 22 lõikega 5.

KOMISJONI HINNANG

Ohutuseesmärkide hindamine

(8) Ohutusega seotud põhilises tulemusvaldkonnas on tulemuslikkuse kava projektis esitatud eesmärkide kooskõla hinnatud rakendusmääruse (EL) 2019/317 IV lisa punkti 1.1 kohaselt.

(9) Portugali esitatud kavandatavad ohutusega seotud põhilise tulemusvaldkonna tulemuseesmärgid ohutusjuhtimise tulemuslikkuse alal on ohutuse juhtimise eesmärkide kaupa ja rakendamise taseme järgi esitatuna järgmised:

Portugal	**Ohutusjuhtimise tulemuslikkuseesmärgid, väljendatud rakendamise tasemetena, mis ulatuvad EASA A-tasemest D-tasemeni**					
Aeronavigatsiooni-teenuste osutaja	**Ohutusjuhtimise eesmärk**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**
NAV Portugal	Ohutuspoliitika ja -eesmärgid	C	C	C	C	**C**
	Ohutusriskide juhtimine	C	C	C	D	**D**
	Ohutuse tagamine	C	C	C	C	**C**
	Ohutuse edendamine	C	C	C	C	**C**
	Ohutuskultuur	C	C	C	C	**C**

(10) Komisjon märgib, et Portugali poolt aeronavigatsiooniteenuse osutaja „NAV Portugal“ jaoks kavandatud ohutusalased tulemuseesmärgid on kooskõlas kogu ELi hõlmavate ohutuseesmärkidega igal kalendriaastal ajavahemikus 2025–2029, välja arvatud ohutusriskide juhtimise eesmärk, mille puhul tuleb kogu ELi hõlmav eesmärk saavutada 2029. aastaks.

(11) Komisjon märgib, et tulemuslikkuse kava projektis on NAV Portugali jaoks kindlaks määratud meetmed kohalike ohutuseesmärkide saavutamiseks, nagu ohutusega seotud siseüksuste rolli ja personali suurendamine ning ohutusjuhtimises prognoosivahendite ja -meetodite kasutuselevõtt.

([5]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 10. märtsi 2004. aasta määrus (EÜ) nr 550/2004 aeronavigatsiooniteenuste osutamise kohta ühtses Euroopa taevas (teenuse osutamise määrus) (ELT L 96, 31.3.2004, lk 10, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2004/550/oj).

(12) Põhjendustes 9, 10 ja 11 esitatud järelduste põhjal ning võttes arvesse, et rakendusotsuses (EL) 2024/1688 sätestatud kogu ELi hõlmavad ohutusalased tulemuseesmärgid tuleb saavutada neljanda võrdlusperioodi viimaseks aastaks ehk 2029. aastaks, tuleks tulemuslikkuse kava projektis esitatud kohalikke ohutuseesmärke pidada kogu ELi hõlmavate tulemuseesmärkidega kooskõlas olevaks.

Keskkonnaeesmärkide hindamine

(13) Keskkonnaga seotud põhilises tulemusvaldkonnas on tulemuslikkuse kava projektis esitatud eesmärkide kooskõla seoses marsruutlennu horisontaalosa tegeliku trajektoori keskmise tõhususega hinnatud rakendusmääruse (EL) 2019/317 IV lisa punktis 1.2 esitatud kriteeriumi alusel. Sellest tulenevalt on Portugali esitatud keskkonnaeesmärke võrreldud marsruutlennu horisontaalse osa tõhususe kontrollväärtustega, mis on sätestatud komisjoni rakendusmääruse (EL) 2019/123 ([6]) I lisa kohaselt koostatud Euroopa lennumarsruutide võrgustiku parendamise kavas (edaspidi „ERNIP“) ja mis olid kättesaadavad kogu ELi hõlmavate neljanda võrdlusperioodi tulemuseesmärkide vastuvõtmise ajal, st 2. juulil 2024.

(14) Portugali poolt neljandaks võrdlusperioodiks kavandatud keskkonnaeesmärgid ja ERNIPi vastavad riiklikud kontrollväärtused, väljendatud marsruutlennu horisontaalse osa tegeliku trajektoori keskmise tõhususena, on järgmised:

Portugal	2025	2026	2027	2028	2029
Keskkonnaga seotud põhilise tulemusvaldkonna eesmärgid, väljendatud marsruutlennu horisontaalse osa tegeliku trajektoori keskmise tõhususena	**1,48 %**	**1,46 %**	**1,44 %**	**1,42 %**	**1,40 %**
Kontrollväärtused	1,48 %	1,46 %	1,44 %	1,42 %	1,40 %

(15) Komisjon märgib, et Portugali kavandatud keskkonnaeesmärgid on võrdsed vastavate riiklike kontrollväärtustega neljanda võrdlusperioodi igal kalendriaastal.

(16) Komisjon märgib, et Portugal on tulemuslikkuse kava projektis esitanud meetmed kohalike keskkonnaeesmärkide saavutamiseks, mis hõlmavad piiriülese vabalt valitavate marsruutidega õhuruumiga seotud algatusi ja Euroopa õhuruumi restruktureerimist koostöös võrgustiku haldajaga.

(17) Põhjendustes 14, 15 ja 16 esitatud tähelepanekute tõttu tuleks tulemuslikkuse kava projektis sisalduvaid keskkonnaga seotud põhilise tulemusvaldkonna eesmärke pidada kogu ELi hõlmavate neljanda võrdlusperioodi tulemuseesmärkidega kooskõlas olevaks.

Läbilaskevõime-eesmärkide hindamine

(18) Läbilaskevõimega seotud põhilises tulemusvaldkonnas on tulemuslikkuse kava projektis esitatud eesmärkide kooskõla seoses marsruutlennu lennuliiklusvoo juhtimisest (ATFM) tingitud keskmise hilinemisega lennu kohta hinnatud rakendusmääruse (EL) 2019/317 IV lisa punktis 1.3 esitatud kriteeriumi alusel. Sellest tulenevalt on Portugali kavandatud marsruutlendude läbilaskevõime-eesmärke võrreldud vastavate kontrollväärtustega, mis on sätestatud rakendusmääruse (EL) 2019/123 artikli 9 kohaselt koostatud võrgustiku operatiivkavas ja mis olid kättesaadavad kogu ELi hõlmavate neljanda võrdlusperioodi tulemuseesmärkide vastuvõtmise ajal, st 2. juulil 2024.

([6]) Komisjoni 24. jaanuari 2019. aasta rakendusmäärus (EL) 2019/123, millega kehtestatakse lennuliikluse korraldamise (ATM) võrgu funktsioonide üksikasjalikud rakenduseeskirjad ja tunnistatakse kehtetuks komisjoni määrus (EL) nr 677/2011 (ELT L 28, 31.1.2019, lk 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2019/123/oj).

(19) Portugali kavandatud marsruutlendude läbilaskevõime-eesmärgid neljandaks võrdlusperioodiks, väljendatuna ATFM-hilinemise minutites lennu kohta, ning võrgustiku operatiivkavas esitatud vastavad kontrollväärtused on järgmised:

Portugal	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**
Läbilaskevõimega seotud põhilise tulemusvaldkonna tulemuseesmärgid ATFM-hilinemise minutites lennu kohta	**0,30**	**0,23**	**0,19**	**0,16**	**0,16**
Kontrollväärtused	0,30	0,23	0,19	0,16	0,16

(20) Komisjon märgib, et Portugali kavandatud marsruutlendude läbilaskevõime-eesmärgid on võrdsed vastavate riiklike kontrollväärtustega neljanda võrdlusperioodi igal kalendriaastal.

(21) Komisjon märgib, et Portugal on tulemuslikkuse kava projektis esitanud marsruutlendude läbilaskevõime-eesmärkide saavutamise meetmed. Need meetmed hõlmavad lennujuhtide arvu märkimisväärset suurendamist piirkondlikes juhtimiskeskustes ning õhuruumi restruktureerimist, et suurendada olemasolevat läbilaskevõimet ja leevendada praeguseid läbilaskevõime kitsaskohti. Tulemuslikkuse hindamise asutuse järeldusi arvesse võttes leiab komisjon, et Portugal peaks võtma kohustuse rakendada kõiki võrgustiku operatiivkavas sätestatud operatiivmeetmeid, et toetada oma neljanda võrdlusperioodi läbilaskevõimega seotud tulemuseesmärkide saavutamist.

(22) Põhjendustes 19, 20 ja 21 öeldu taustal tuleks lugeda läbivaadatud riikliku tulemuslikkuse kava projektis sisalduvad läbilaskevõimega seotud põhilise tulemusvaldkonna eesmärgid kogu ELi hõlmavate neljanda võrdlusperioodi tulemuseesmärkidega kooskõlas olevaks.

Terminali aeronavigatsiooniteenuste läbilaskevõime-eesmärkide läbivaatamine

(23) Rakendusmääruse (EL) 2019/317 IV lisa punkti 2.1 alapunkti b alusel vaatas komisjon tulemuslikkuse kava projektile antud hinnangule lisaks läbi kõnealuses kavas sisalduvad terminali aeronavigatsiooniteenuste läbilaskevõime-eesmärgid, mis on ette nähtud selle rakendusmääruse artikli 1 lõigetes 3 ja 4 osutatud lennujaamadele. Leiti, et need eesmärgid ei tekita muret.

Kulutõhususeesmärkide hindamine

(24) Kulutõhususega seotud põhilises tulemusvaldkonnas on tulemuslikkuse kavade projektides esitatud marsruudi aeronavigatsiooniteenuste kindlaksmääratud ühikuhindade eesmärkide kooskõla hinnatud rakendusmääruse (EL) 2019/317 IV lisa punkti 1.4 alapunktides a, b ja c esitatud kriteeriumide alusel. Need kriteeriumid on kindlaksmääratud ühikuhinna arengusuundumused neljandal võrdlusperioodil, kindlaksmääratud ühikuhinna pikaajalised arengusuundumused kolmandal ja neljandal võrdlusperioodil (2020–2029) ning kindlaksmääratud ühikuhinna lähteväärtus tasude sissenõudmise piirkonna tasandil võrrelduna keskmisega väärtusega sellistes tasude sissenõudmise piirkondades, kus aeronavigatsiooniteenuse osutajatel on sarnane tegevus- ja majanduskeskkond.

(25) Portugali poolt neljandaks võrdlusperioodiks kavandatud marsruudi kulutõhususeesmärgid ja nendega seotud lähteväärtused on järgmised:

Portugal kui marsruudi navigatsioonitasude sissenõudmise piirkond	**2019 lähteväärtus**	**2024 lähteväärtus**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**
Kulutõhususega seotud põhilise tulemusvaldkonna eesmärgid ja lähteväärtused, väljendatuna kindlaksmääratud ühikuhinnana (2022. aasta hindade reaalväärtuses)	**38,15 eurot**	**37,42 eurot**	**36,94 eurot**	**36,92 eurot**	**36,48 eurot**	**35,27 eurot**	**33,71 eurot**

(26) Seoses rakendusmääruse (EL) 2019/317 IV lisa punkti 1.4 alapunktis a sätestatud hindamiskriteeriumiga märgib komisjon, et neljandal võrdlusperioodil on Portugali kindlaksmääratud ühikuhinna pikaajaline arengusuundumus tasude sissenõudmise piirkonna tasandil – 2,1 % ning jääb alla kogu ELi pikaajalisele arengusuundumusele, mis on samal perioodil – 1,2 %.

(27) Seoses rakendusmääruse (EL) 2019/317 IV lisa punkti 1.4 alapunktis b sätestatud hindamiskriteeriumiga märgib komisjon, et kolmandal ja neljandal võrdlusperioodil on Portugali kindlaksmääratud ühikuhinna pikaajaline arengusuundumus tasude sissenõudmise piirkonna tasandil – 1,4 % ning jääb alla kogu ELi pikaajalisele arengusuundumusele, mis on samal perioodil – 1,0 %.

(28) Seoses rakendusmääruse (EL) 2019/317 IV lisa punkti 1.4 alapunktis c sätestatud hindamiskriteeriumiga märgib komisjon, et Portugali kindlaksmääratud ühikuhinna lähteväärtus ehk 37,42 eurot, väljendatuna 2022. aasta hindade reaalväärtuses, on +49,3 % kõrgem kui rakendusotsuse (EL) 2024/1688 artikli 7 kohase võrdlusrühma keskmine lähteväärtus ehk 25,06 eurot 2022. aasta hindade reaalväärtuses.

(29) Nagu on märgitud põhjendustes 26 ja 27, näib Portugal neljandal võrdlusperioodil märkimisväärselt ületavat kogu ELi hõlmavat kindlaksmääratud ühikuhinna arengusuundumust ja ka kogu ELi hõlmavat kindlaksmääratud ühikuhinna pikaajalist arengusuundumust. Portugal tõendab seega, et kulutõhusus on saavutatud nii keskpikas kui ka pikas perspektiivis. Seepärast leiab komisjon, et erinevus Portugali lähteväärtuse ja põhjenduses 28 osutatud asjaomase võrdlusrühma vahel ei välista Portugali kooskõla kogu ELi hõlmavate kulutõhususe tulemuseesmärkidega.

(30) Põhjendustes 25–29 esitatud tähelepanekute tõttu tuleks tulemuslikkuse kava projektis sisalduvaid kulutõhususega seotud põhilise tulemusvaldkonna eesmärke pidada kogu ELi hõlmavate neljanda võrdlusperioodi tulemuseesmärkidega kooskõlas olevaks.

Terminali aeronavigatsiooniteenuste kulutõhususeesmärkide läbivaatamine

(31) Rakendusmääruse (EL) 2019/317 IV lisa punkti 2.1 alapunkti c alusel vaatas komisjon tulemuslikkuse kava projektile antud hinnangule lisaks läbi kõnealuses kavas sisalduvad terminali aeronavigatsiooniteenuste kulutõhususeesmärgid, mis on ette nähtud selle rakendusmääruse artikli 1 lõigetes 3 ja 4 osutatud lennujaamadele. Leiti, et need eesmärgid ei tekita muret.

JÄRELDUSED

(32) Eespool toodut silmas pidades tuleks Portugali tulemuslikkuse kava projektis esitatud tulemuseesmärke pidada kogu ELi hõlmavate neljanda võrdlusperioodi tulemuseesmärkidega kooskõlas olevaks,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Portugali esitatud neljanda võrdlusperioodi tulemuslikkuse kava projektis sisalduvad tulemuseesmärgid, mis on esitatud käesoleva otsuse lisas, on kooskõlas rakendusotsuses (EL) 2024/1688 sätestatud kogu ELi hõlmavate neljanda võrdlusperioodi tulemuseesmärkidega.

Artikkel 2

Käesolev otsus on adresseeritud Portugali Vabariigile.

Brüssel, 19. mai 2025

Komisjoni nimel
komisjoni liige
Apostolos TZITZIKOSTAS

LISA

Portugali esitatud tulemuslikkuse kava projektis sisalduvad tulemuseesmärgid, mis on kooskõlas kogu ELi hõlmavate neljanda võrdlusperioodi tulemuseesmärkidega

OHUTUSEGA SEOTUD PÕHILINE TULEMUSVALDKOND

Portugal	**Ohutusjuhtimise tulemuslikkuse eesmärgid**, väljendatud rakendamise tasemetena, mis ulatuvad Euroopa Liidu Lennundusohutusameti (EASA) A-tasemest D-tasemeni					
Aeronavigatsiooniteenuste osutaja	**Ohutusjuhtimise eesmärk**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**
NAV Portugal	Ohutuspoliitika ja -eesmärgid	C	C	C	C	C
	Ohutusriskide juhtimine	C	C	C	D	D
	Ohutuse tagamine	C	C	C	C	C
	Ohutuse edendamine	C	C	C	C	C
	Ohutuskultuur	C	C	C	C	C

KESKKONNAGA SEOTUD PÕHILINE TULEMUSVALDKOND

Portugal	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**
Keskkonnaga seotud põhilise tulemusvaldkonna eesmärgid, väljendatud marsruutlennu horisontaalse osa tegeliku trajektoori keskmise tõhususena	**1,48 %**	**1,46 %**	**1,44 %**	**1,42 %**	**1,40 %**

LÄBILASKEVÕIMEGA SEOTUD PÕHILINE TULEMUSVALDKOND

Portugal	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**
Läbilaskevõimega seotud põhilise tulemusvaldkonna tulemuseesmärgid ATFM-hilinemise minutites lennu kohta	**0,30**	**0,23**	**0,19**	**0,16**	**0,16**

KULUTÕHUSUSEGA SEOTUD PÕHILINE TULEMUSVALDKOND

Portugal kui marsruudi navigatsioonitasude sissenõudmise piirkond	**2019 lähteväärtus**	**2024 lähteväärtus**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**
Kulutõhususega seotud põhilise tulemusvaldkonna eesmärgid ja lähteväärtused, väljendatuna kindlaksmääratud ühikuhinnana (2022. aasta hindade reaalväärtuses)	**38,15 eurot**	**37,42 eurot**	**36,94 eurot**	**36,92 eurot**	**36,48 eurot**	**35,27 eurot**	**33,71 eurot**